

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 345/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného JUDr. Mgr. Mariánom Kropajom, PhD., Mudroňova 7356/51, Piešťany, proti uzneseniu Okresného súdu Senica sp. zn. 1Nt/6/2024 z 5. decembra 2024 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/46/2025 z 11. marca 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami okresného a krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Žiada napadnuté uznesenia zrušiť, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ bol trestným rozkazom okresného súdu č. k. SI-8T/21/2022-524 z 25. januára 2023 uznaný za vinného za pokračovací prečin nezaplatenia dane a poistného a pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného, pričom podľa § 44 Trestného zákona súd upustil od uloženia súhrnného trestu, keďže pokladal úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov s probačným dohľadom a podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov a trest zákazu činnosti vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu v obchodnej spoločnosti na 5 rokov a 7 mesiacov uložený mu skorším rozsudkom Okresného súdu Skalica sp. zn. 8T/6/2021 z 20. apríla 2022 za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a. Pretože sťažovateľ nepodal proti trestnému rozkazu odpor, tento sa stal právoplatným.

3. Dňa 25. januára 2024 podal sťažovateľ návrh na obnovu konania, v ktorom poukazoval na procesné chyby konania (absencia právneho zastúpenia v prípravnom konaní, nezákonný

znalecký posudok) a nesprávne ustálenú výšku škody. Predovšetkým však poukazuje na novelu Trestného zákona, podľa ktorej by sa mu aplikáciou novej právnej úpravy zmenila výška škody. Súd by bol povinný uložiť mu peňažný trest a zdôraznil, že je ochotný uhradiť aj spôsobenú škodu.

4. Okresný súd napadnutým uznesením návrh sťažovateľa odmietol. Sťažnosť sťažovateľa proti tomuto rozhodnutiu krajský súd napadnutým uznesením zamietol. Súdov konštatovali, že sťažovateľ v podanom návrhu neuviedol žiadne nové skutočnosti ani dôkazy, ktoré by neboli konajúcemu súdu už v pôvodnom konaní známe.

5. Sťažovateľ nesúhlasí s právnymi závermi všeobecných súdov, tieto považuje za nesprávne a protirečiace zákonnej úprave obnovy konania podľa Trestného poriadku. Tiež namieta, že súdy sa nedostatočne vysporiadali s ním predloženou argumentáciou.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

II.1. K napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu:

6. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... *ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd*“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Právomoc ústavného súdu je teda subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07).

7. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ disponoval opravným prostriedkom (sťažnosťou), ktorý aj využil. Poskytnutie ochrany sťažovateľovi v danom prípade spadalo do právomoci inštančne nadriadeného súdu, teda krajského súdu ako súdu sťažnostného, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak ústavný súd nemá danú právomoc, a preto ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:

8. Sťažovateľ podal návrh na obnovu konania, ktoré bolo svojím obsahom *de facto* odvolaním proti právoplatnému trestnému rozkazu, proti ktorému ale odvolanie nepodal (ako uvádza sám sťažovateľ, na radu svojho právneho zástupcu, pretože mu hrozil vysoký trest, pričom v posudzovanom konaní mu trest napokon neuložili s ohľadom na iné rozhodnutie, v ktorom uložený trest súd považoval za dostatočný). Všeobecné súdy sťažovateľovi vysvetlili, že procesné pochybenia nie sú oprávnené riešiť v konaní o povolení obnovy konania alebo, lepšie povedané, tieto nie sú dôvodom, aby bolo možné povoliť obnovu konania.

9. Konanie o povolenie obnovy konania sa obmedzuje len na zistenie, či vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Nie je teda

rozhodujúce, či o týchto skutočnostiach alebo dôkazoch vedel sťažovateľ, ale to, či boli skôr známe súdu. V tomto smere krajský súd zdôraznil, že nejde o také dôkazy, ktoré by neboli konajúcemu súdu už v pôvodnom konaní známe.

10. Ďalej poukazoval sťažovateľ najmä na zmenu právnej úpravy, ktorá by pri súčasnom posudzovaní skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, bola pre neho výrazne priaznivejšia (s ohľadom na výšku spôsobenej škody). Krajský súd v napadnutom uznesení poukázal na to, že úmyslom zákonodarcu v súvislosti s novelizáciou Trestného zákona účinnou od 6. augusta 2024 nebolo prehodnocovanie každého právoplatne uloženého trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený podľa platných a účinných právnych predpisov do 6. augusta 2024, čo vyplýva aj z prechodného ustanovenia § 438k ods. 7 Trestného zákona.

11. Podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona upravujúceho časovú pôsobnosť sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Trestný zákon pripúšťa použitie neskôr účinnej právnej úpravy, musí však byť splnená podmienka, že to je pre páchatel'a priaznivejšie, a zároveň možno aplikovať len takú priaznivejšiu právnu úpravu, ktorá bola účinná najneskôr v čase rozhodovania v trestnej veci. Inak povedané, ak došlo k zmene právnej úpravy (akokoľvek pre odsúdeného priaznivejšej) po vydaní rozhodnutia vo veci, takáto právna úprava logicky nemôže byť vo veci odsúdeného použitá. Uvedené však zároveň nie je ani dôvodom na obnovu konania, ako správne uviedol v napadnutom rozhodnutí krajský súd, a to okrem iného s poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 44/2013, z ktorého vyplýva, že podmienky obnovy konania sa netýkajú zmeny právneho stavu (teda zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu). Zmena Trestného zákona, na ktorú sa sťažovateľ v návrhu na obnovu konania odvolával a ktorou zároveň odôvodnil svoju ústavnú sťažnosť, nadobudla účinnosť až po rozhodnutí v trestnej veci sťažovateľ'a, a preto táto nemôže mať a nemá vplyv na výšku trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľ'ovi uložený.

12. Ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľ'a v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľ'a bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu